

Амели Нотомб – „Да убиеш бащата“

На 6 октомври 2010 г. тайният събор празнуваше десетия си рожден ден. Възползвах се от суматохата на състезанието, за да проникна неканена на празника.

Фокусници от цял свят бяха дошли тази нощ в клуба. Макар че Париж вече не бе столица на магията, мощна носталгия продължаваше да събира хората тук. Обичайните участници си споделяха спомени.

– Много сполучлива имитация на Амели Нотомб – ми каза някой.

Кимнах с усмивка, за да не ме издаде гласът ми. Голямата ми шапка не можеше да ме направи незабележима в клуб за фокуси.

Не исках да смуштавам тези, които показваха новите си трикове. Взех чаша шампанско и се отправих към залата в дъното.

За повечето фокусници играта на покер без шмекеруване е нещо като отдих. Хората около масата бяха доволни да се потопят в приятния порок на хазарта и имаха развеселен вид. С изключение на един, който не говореше, не се смееше и печелеше.

Наблюдавах го. Имаше вид на трийсетгодишен. Сериозното изражение не напускаше лицето му. Всички присъстващи следяха какво прави. Само някакъв мъж, опрян на бара, му бе обърнал гръб. Беше на около петдесет години и имаше прекрасно лице. Защо ли имах чувството, че стои така напук, сякаш за да пречи?

Приближих към пиещите на бара и се опитах да разбера. Казаха ми, че играчът на покер, който печели, се казва Джо Уип, а мъжът, който избягва да го гледа – Норман Терънс. И двамата бяха знаменити американски фокусници.

– Има ли някакъв проблем между тях? – попитах.

– Това е дълга история – започна един.

Рино, Невада, 1994 година. Джо Уип е на четиринайсет години. Майка му Касандра продава велосипеди. Когато Джо я пита къде е баща му, тя отговаря:

– Изостави ме, когато ти се роди. Това са мъжете.

Не се съгласява да каже името му. Джо знае, че тя лъже. Истината е, че изобщо не е знаела от кого е бременна. Доста мъже бе видял да минават през дома им. Основната причина да си тръгват е, че Касандра забравя или бърка имената им.

При това тя смята самата себе си за жертвата в тази история.

– Погледни ме, Джо. Не съм ли хубава жена?

– Хубава си, мамо.

– Тогава защо не мога да задържа никой мъж?

Джо мълчи. Но би могъл да й даде няколко отговора. Първо – заради имената. Второ – заради дъха ѝ на цигари и алкохол. И накрая – заради това, което той формулира така: „Аз също ще те напусна, мамо. Защото си егоистка. Защото говориш високо. Защото непрекъснато се оплакваш“.

Една вечер Касандра домъква някакъв нов тип. „Поредният“ – си казва Джо. Както винаги, тя ги запознава:

– Джо, представям ти Джо, сина ми. Джо, това е Джо.

– Няма да е много лесно – отбелязва новодошлият.

Джо-младши си мисли, че този сигурно ще се задържи. Няма как майка му да забрави това име, колкото и да не е майчински настроена. Намерила е най-добрия мнемотехничен начин да запамети името на любовника си. Пък и Джо-старши е различен от другите. Той задава интересни въпроси:

– Върви ли бизнесът с велосипеди в Рино?

– Да – отговаря Касандра. – От 5 август до 15 септември. На 110 мили оттук между 27 август и 5 септември се провежда фестивалът Burning Man. Там може да се движиш

само с велосипед или с кола мутант. Рино е последният голям град преди пустинята, където става фестивалът. Участниците си купуват при мен велосипедите и после аз ги откупувам за стотинки.

Джо-старши се настанява в къщата. Понеже гардеробите на Касандра са пълни, той оставя нещата си при Младши.

– Я, виж ти, Каси, синът ти държи странни неща в гардероба си.

Тя се приближава да види.

– Не, няма нищо, просто реквизит за фокуси.

– А?

– Да, пада си по това, откакто навърши осем години.

Старши гледа Младши с все по-зъл поглед. Особено когато момчето прави фокуси с карти. Старши не може да повярва на очите си.

– Синът ти е сатанист в зародиш.

– Престани, това са детски глупости. Всички деца искат да станат фокусници.

Старши не разбира нищо, но това не му пречи да е по-прозорлив от Касандра:

– Синът ти е ненормално надарен.

– Няма нищо ненормално. Упражнява се от шест години насам. Само това го интересува.

Между мъжа и момчето се поражда класическа омраза, само че основана на недоразумения. „Да, крада майка ти от теб, тя е хубава и ти я желаеш, както всички синове на твоята възраст. Колкото и магии да правиш, това няма да ти я върне. Аз обаче не мога да те гледам как мътиш дяволски работи от сутрин до вечер“ – си мисли Старши.

„Задръж си я. Само ако знаеше какво ми е мнението за нея... И престани да ми пипаш нещата“ – си мисли Младши.

Касандра цъфти. Старши е с нея вече два месеца. Рекорд. „Той ще остане.“

Един ден тримата са в хола и започва кавга.

– Престани с твоите карти! Не ги понасям.

– Това, което не можеш да понесеш, е да гледаш как някой върши нещо, след като ти никога не правиш нищо.

– За какво намекваш?

– Не ти ли е неудобно да те издържа майка ми?

Касандра зашлевява Младши и го изпраща в стаята му.

Един час по-късно отива при него. С отчаян вид, който намирисва на фалш, тя го моли да напусне:

– Той иска така, разбираш ли? Между вас наистина има проблем. Ако не си тръгнеш ти, той ще ме напусне. На трийсет и пет години съм. Искам да задържа някого най-последно. Но не те изоставям. Ще ти давам по хиляда долара всеки месец. Това са много пари. Ще бъдеш свободен. Всяко дете на твоята възраст би мечтало да е на твое място.

Младши мълчи. „Старши е прав, много е потаен“ – си мисли Касандра. Младши чувства, че тя лъже – тя, а не нейният тип иска той да си отиде. Старши го мрази, но това не означава, че би зарязал толкова удобна позиция. Майката е решила да изхвърли сина си, защото му е сърдита. Хлапето е казало на висок глас това, което тя не иска да чуе – че Старши не е с нея заради красотата ѝ.

Джо-младши събира вещите си в раница и магьосническия си реквизит в куфар.

Сбогуват се без емоции. На майката е все едно. Синът презира майка си.

Още щом напуска майчиния дом, той престава да се нарича Младши. На четиринайсет години взима първото си самостоятелно решение – да зареже училището. Той знае, че то не служи за нищо.

Майката живее в покрайнините на Рино. Джо се настанява в сърцето на града. Наема стая в евтин хотел, с каквито в Невада е пълно. Иска да играе в казиното и твърди, че е на осемнайсет години. Никой не му вярва, проверяват документите му.

Товага тръгва по нощните барове и хотелите да прави фокуси с карти. Възхитени, клиентите му дават бакшиши. Има нужда от тях, защото Касандра пак е излъгала – хиляда долара не са много пари, когато трябва да си плащаш за всичко. Това просто е цената на майчината ѝ съвест. Съвест, която не струва много.

Сутрин Джо си ляга, спи до три часа следобед. Яде палачинки и отива да рови в магазините за нови видеофилми за фокуси. Когато намери някой, той го научава наизуст в хотелската си стая.

Вечер пробва новите трикове пред клиентите в баровете. Той изглежда точно на възрастта си и това разнежда хората, особено жените. Понякога не им стига да му дадат пари, а го канят и на вечеря. Той никога не отказва.

Минава една година. Джо е на петнайсет. Този живот му харесва. Има чувството, че е талисманът на баровете в Рино.

Една нощ Джо се упражнява сам в бара, без да забележи, че някакъв мъж го наблюдава. Опрян на плота на три метра от него, непознатият следи ръцете му.

Изведнъж момчето вижда, че го гледат. Въпреки че е свикнал с това, този път е различно. Той се насилва да прикрие смущението си и привършва своя номер с картите. После вдига глава и се усмихва на мъжа. Защо е така сигурен, че той няма да му даде бакшиш? И защо това не го смущава?

– На колко години си, малкият?

– На петнайсет.

– Къде са родителите ти?

– Няма такива – казва Джо, без да изпитва чувството, че лъже.

Мъжът е на около четирийсет и пет години. Вдъхва респект. Раменете му са широки. Джо си мисли, че погледът му идва някак си отдалече, като че ли очите му са хлътнали.

– Хлапе, през живота си не съм виждал толкова надарени ръце като твоите. А разбирам от тези неща.

Джо усеща, че това е истина. Впечатлен е.

– Имаш ли учител?

– Не, гледам видеофилми.

– Това не е достатъчно. Когато човек има такава дарба, му трябва учител.

– Искате ли да станете мой учител?

Мъжът се смее.

– По-полека, малкият. Аз не съм фокусник! Но ти живееш в Рино – града на най-големия.

– На най-големия какво?

– На най-големия магьосник.

На следващия ден в четири следобед Джо почука на вратата на къща, разположена до железопътната линия. Никой не отговори. Той забеляза, че не е затворено, и влезе.

На канаето в хола спеше мъж с нахлупен на главата вестник. Джо махна вестника и се загледа в лицето на полегналия за следобедна дрямка.

Можеше да е на трийсет и пет години. Чертите на лицето му излъчваха крайно спокойствие. Беше облечен единствено с джинси, торсът му беше гол. Мускулест. Без грам тлъстина.

Младежът огледа стаята и се разочарова от липсата на какъвто и да е реквизит. Вещите не бяха функционални. „Тук няма нищо интересно – каза си той, – това не може да е жилище на фокусник.“

Като се замисли обаче, разбра, че не е точно така. Излегналият се на канапето мъж беше прекрасен. Джо се запита дали не е умрял и допря ухо до гърдите му.

– Кой си ти? – каза събудилият се от докосването.

– Аз съм Джо Уип. Вие Норман Терънс ли сте?

– Да.

Мъжът седна, протегна се и сбърчи вежди, докато разглеждаше юношата.

– Вратата не беше затворена и влязох.

– Искаш ли чаша мляко?

– Нямате ли бира?

– Не. Ще ти донеса мляко.

Норман се върна с две чаши мляко. Пиха мълчаливо. Джо очакваше мъжът да го попита какво иска. Но той не казваше нищо, сякаш всеки можеше да влезе в къщата му, без да обяснява защо.

– Искам да станете мой учител – каза накрая Джо.

– Не съм и няма да бъда учител на никого.

– Преподавател, ако предпочитате.

– Преподавател по какво?

– По какво можете да преподавате вие?

– Какво искаш да научиш?

Младежът извади от джоба си тесте карти. Той направи няколко номера на ниската маса. После прибра картите и закова поглед в очите на Норман.

– През живота си не съм виждал такова умение във ваденето отдолу – каза мъжът.

– Тогава?

– Защо искаш да си мой ученик?

– Защото вие сте най-големият.

– Не си убедителен.

– Защото имам невероятни ръце.

– Вярно е, но и това не ме убеждава. Никога не съм искал да преподавам.

– За себе си ли искате да запазите цялото познание, което имате?

– Ще размисля. Къде са родителите ти?

– Нямам баща, а майка ми ме изхвърли. От една година живея на хотел.

– Разкажи ми повече.

Джо му разказа историята си и своето ежедневие. Мъжът въздъхна мъчително.

– На колко години си?

– На петнайсет.

Норман го погледна втренчено. Юношата почувства, че в този момент се случва нещо важно, и се насили да няма умоляващ вид.

Мъжът мислеше.

Млада жена влезе с покупки.

– Кристина, представям ти Джо, на петнайсет години. Джо, представям ти моята приятелка Кристина.

– Здравей, Джо, ще ми помогнеш ли?

Юношата се спусна да вземе торбите от ръцете ѝ. Тя го отведе в кухнята, за да подредят продуктите. След това Джо се върна в хола.

– Какво да правя с теб? – попита Норман загрижено.

Кристина се приближи и напълно естествено каза:

– Джо ще спи в малката стая.

Сърцето на Джо силно затуптя. Норман се усмихна:

– Печелиш. Отивай да си вземеш нещата.

Когато Джо се върна с куфара и раницата си, посрещна го Кристина. Тя му показа стаята, която гледаше към железопътната линия.

– Иди да се изкъпеш – му каза тя. – После ще ядем.

Той се подчини. Потопи се във ваната с доволна въздишка. За първи път в живота си изпита чувството, че има семейство.

Разумът му го поправи: „Норман наистина би могъл да ми е баща, но Кристина сигурно е едва на двайсет и пет години и не би могла да ми бъде майка“. Въпреки това само с няколко думи и с отношението си младата жена го предразположи повече, отколкото Касандра за четиринайсет години съвместен живот.

Норман го извика:

– Джо, вечерята е сложена.

Той беше още във водата, но бързо излезе от нея и слезе долу, загърнат в хавлията, което не смути никого.

Вечеряха, без да разговарят много. Норман и Кристина нямаха телевизор. Джо беше много доволен от новото си обкръжение.